

Stanowisko
Konwentu Powiatów Województwa Podlaskiego
z dnia 16 stycznia 2025 r.

**w sprawie zapłaty przez NFZ za nadwykonania w zakresach limitowanych oraz
nielimitowanych za 2024 r.**

Konwent Powiatów Województwa Podlaskiego domaga się pilnej interwencji przekazania środków finansowych na zapłatę przez Oddział Wojewódzki NFZ w Białymstoku powstałych w 2024 r. nadwykonań w zakresach limitowanych oraz nielimitowanych szpitalom powiatowym w województwie podlaskim.

Brak zapłaty lub kolejne opóźnienia w zapłacie za nadwykonania oraz utrzymanie obecnego sposobu finansowania przez NFZ spowodują, że szpitale w bardzo krótkim czasie pogłębią zapaść finansową, co w konsekwencji spowoduje brak środków na wypłatę wynagrodzeń, nie wspominając o pozostałych kosztach prowadzenia działalności. Powyższe może doprowadzić do likwidacji oddziałów szpitalnych i części placówek, a co za tym idzie do ogromnych napięć społecznych związanych z utratą miejsc pracy przez pracowników szpitali oraz stanowić będzie bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia pacjentów.

Świadczenia zdrowotne realizowane ponad ustalone przez Narodowy Fundusz Zdrowia limity, czyli tzw. nadwykonania, funkcjonują w polskim systemie ochrony zdrowia od czasów kasy chorych. Sytuacja dotyczy corocznie kwot miliardowych. Oznacza to, że płatnik przez wiele lat kontraktując świadczenia zdrowotne, nie doszacowuje liczby świadczeń i zapotrzebowania na nie. Szpitale wykonują świadczenia w liczbie i o wartości większej, niż fundusz przewidział w umowie z podmiotem, co wynika z rzeczywistych potrzeb społecznych, a nie braku przestrzegania nałożonych limitów – dlatego od wielu lat pojawiają się głosy w branży, że szpitale kredytują fundusz.

Ostatecznie po wielu miesiącach oczekiwań NFZ reguluje należności poprzez zawarcie ugody lub wygraną w wyniku procesu sądowego. Zapłata oznacza pokrycie należności w wysokości od 50 do 100 proc. – w zależności od rodzaju świadczenia. Uzyskanie zapłaty zbliżone do całości możliwe jest w toku procesu sądowego. Niestety, takie procesy trwają średnio około czterech lat. Po ich zakończeniu fundusz płaci kwotę główną wraz z odsetkami w wysokości często wartościowo zbliżonej do kwoty głównej. Taka sytuacja budzi wątpliwości z punktu widzenia gospodarowania pieniędzmi.

Tak być nie powinno. Każde świadczenie, które jest zrealizowane na rzecz ubezpieczonego pacjenta, winno być przez NFZ niezwłocznie zapłacone, bez znaczenia czy szpital rozlicza się ryczałtowo, czy nie. To już zapewne wymaga zmian systemowych, które winny być wzięte pod uwagę przez ministerstwo. Oczywiście urealnienie wyceny świadczeń zdrowotnych jest przy tym również nieodzowne.

Większość z placówek/szpitali powiatowych boryka się z bardzo trudną sytuacją finansową. Wartość zawartych umów z Podlaskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Białymstoku jest zbyt niska w stosunku do zapotrzebowania społeczeństwa danego obszaru na usługi zdrowotne. Jako placówki medyczne mają obowiązek przyjąć każdego pacjenta borykającego się z problemami zdrowotnymi, a co za tym idzie, generowane są dodatkowe koszty związane z nadywkonaniem. W celu utrzymania płynności finansowej placówki oraz bieżącego jej utrzymania, poszczególne jednostki sięgają po pożyczki krótkoterminowe, jednak ich finalizacja jest wstrzymywana ze względu na wypracowane nadwykonania i oczekiwanie na wypłatę środków.

Opłacenie w całości przez Podlaski Oddział Wojewódzki NFZ w Białymstoku świadczeń nielimitowanych oraz tych wykonanych ponad limit zawarty w umowach pozwoliłoby na pokrycie strat wynikających z wykonanych procedur medycznych oraz ustabilizowanie sytuacji finansowej Zakładów.

Bogdan Zieliński
Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Podlaskiego